

www.parohiaserbanvoda.ro

Cuvântul care zidește

NU LIPSI DE LA LITURGHIA EUCARISTICĂ,
PENTRU CĂ EA NU ESTE COMPLETĂ FĂRĂ TINE!

DUMINICA

ÎNFRICOȘĂTOAREI JUDECĂȚI

DUMINICA ÎNFRICOȘĂTOAREI JUDECĂȚI (a Lăsăturii sec de carne)

SF. SFINȚIT MC. POLICARP,
EPISCOPUL SMIRNEI;
SF. GORGONIA

„Zis-a Domnul: Când va veni Fiul Omului
întru slava Sa și toți sfinții îngeri cu El,
atunci va ședea pe tronul slavei Sale.

Și se vor aduna înaintea Lui toate
neamurile și-i va despărți pe unii de alții,
precum desparte păstorul oile de capre.

Și va pune oile de-a dreapta Sa,
iar caprele de-a stânga. Atunci va zice

Împăratul celor de-a dreapta Lui:

Veniți, binecuvântații Tatălui Meu,
moșteniți Împărăția cea pregătită vouă
de la întemeierea lumii. Căci flămând

am fost și Mi-ați dat să mănânc;

însetat am fost și Mi-ați dat să beau;

străin am fost și M-ați primit; gol am fost

și M-ați îmbrăcat; bolnav am fost

și M-ați cercetat; în temniță am fost

și ați venit la Mine.” Matei 25, 31-39

Duminica de astăzi este consemnată în calendar ca fiind Duminica Înfricoșătoarei Judecăți. Se cuvine dar să cugetăm asupra înțelesului duhovnicesc al acestui eveniment. Judecata universală va marca sfârșitul istoriei și începutul altei vieți.

Această duminică ne descoperă că omul, la sfârșitul istoriei, va avea parte de o judecată. Lucrul acesta nu convine multora dintre noi. Biserica ne învață că fiecare dintre noi va avea parte de o judecată particulară, când în fața lui Dumnezeu vom da socoteală dacă am păstrat cele trei virtuți teologice: credința, nădejdea și dragostea.

La Judecata finală vom fi judecați toți oamenii, din toate semințiile și neamurile. Această judecată va fi înfricoșătoare pentru cele care se descoperă, adică

faptele noastre, bune sau rele. De asemenea, va fi înfricoșătoare pentru persoanele care participă, Dumnezeu-Tatăl, Fiul și Sfântul Duh, Maica Domnului și Sfântul Proroc Ioan Botezătorul, toți sfinții și întreaga creație și pentru sentințele care se emit, căci sunt veșnice.

Judecata va fi dreaptă, căci Dumnezeu judecă lucrurile cu dreptate.

Despre această judecată ne vorbește și Sfântul Apostol Petru: „Iar ziua Domnului va veni ca un fur, când cerurile vor pieri cu vuiet mare, stihiiile, arzând, se vor desface, și pământul și lucrurile de pe el se vor mistui.” (II Petru 3, 10) Deci sfârșitul acesta va fi prin foc, după cum vorbește și Sfântul Evanghelist Ioan. Când va fi aceasta? „Iar de ziua și de ceasul acela nimeni nu știe, nici îngerii din ceruri, nici Fiul, ci numai Tatăl.” (Matei 24, 36)

Deci nimeni nu va ști ziua venirii Domnului. Sfântul Evanghelist Matei ne prezintă în capitolul 24 semnele venirii, amintind de cutremure, războaie, ciumă, foamete, ivirea prorocilor mincinoși, propovăduirea Evangheliei la toată

făptura, împrăștierea dragostei dintre oameni.

Sfântul Apostol Petru amintește că „noi așteptăm, potrivit făgăduințelor Lui, ceruri noi și pământ nou, în care locuiește dreptatea.” (II Petru 3, 13). Vorbirea Sfântului Apostol Petru are o interpretare duhovnicească, în sensul că o energie dumnezeiască ca la Rusalii va schimba fața lumii după venirea Domnului și după Judecata obștească, căci va fi un cer nou și un pământ nou, în care va împărăți dreptatea.

Dumnezeu va judeca lumea după Evanghelia pe care ne-a dat-o, adică va centra toată judecata pe iubirea pe care I-o datorăm lui Dumnezeu și aproapelui, de aceea Hristos se identifică cu toți nenorociții, sărmanii lumii acesteia, ca să ne învețe pe noi să descifrăm în chipurile lor chipul nemuritor al lui Dumnezeu. Ne-o spune clar: „Întrucât nu ați făcut unuia dintre acești prea mici, nici Mie nu Mi-ați făcut.” (Matei 25, 45)

Iisus Hristos împarte pe oameni la început între oi și capre, apoi între buni și răi, iar în final între binecuvântați și

blestemați.

Sfântul Apostol Petru, în Epistola a doua Sobornicească, cap. 3, versetul 18, ne

îndeamnă zicând: „Creșteți în har și în cunoașterea Domnului nostru și Mântuitorului Iisus Hristos. A Lui este

slava, acum și în ziua veacului!

Amin.” ❖

Părintele Dinu

SĂPTĂMÂNA ALBĂ - PERIOADĂ PREGĂTITOARE PENTRU POSTUL MARE

Săptămâna brânzei are și un sens profund pedagogic. Această perioadă îl întărește din punct de vedere duhovnicesc pe credincios pentru zilele de post care urmează, prin cântările de la strană și prin ansamblul rânduielilor liturgice specifice acestei săptămâni. Din ziua de miercuri a Săptămânii albe și până în miercurea Săptămânii Mari se rostește rugăciunea Sfântului Efrem Sirul - „Doamne și Stăpânul vieții mele” - însoțită de metanii, ceea ce ne face să ne gândim la nevoia pe care o vom săvârși de-a lungul întregului post.

Începutul creației

și așezarea omului în Rai

Săptămâna albă ne amintește de timpul pe care protopărinții Adam și Eva l-au petrecut în Rai. Dacă în Duminica Înfricoșătoarei Judecăți Biserica ne-a pus înainte sfârșitul lumii, prin Săptămâna albă suntem aduși la începutul creației și la crearea omului și așezarea lui în Eden, după cum aflăm din cartea Facerii: „Atunci, luând Domnul Dumnezeu țărână din pământ, a făcut pe om și a suflat în fața lui suflare de viață și s-a făcut omul ființă vie. Apoi Domnul Dumnezeu a sădit o grădină în Eden, spre Răsărit, și a pus acolo pe omul pe care-l zidise” (2, 7-8). După această săptămână urmează duminica în care Sfinții Părinți ne arată consecințele nepostirii lui Adam, izgonirea din Rai. Din acest eveniment biblic, Biserica ne învață că prin post putem să câștigăm ceea ce Adam a pierdut, adică Raiul. „De aceea se pune acum, la începutul sfântului Post de patruzeci de zile, pomenirea lui Adam, pentru ca, aducându-ne aminte ce mare rău a adus nepostirea lui, să ne străduim să primim postul cu multă bucurie și să-l păzim spre a dobândi cu ajutorul lui ceea ce n-a reușit Adam, adică îndumnezeirea” (Sinaxar, Duminica Izgonirii lui Adam din Rai).

În această săptămână se face o pregătire trupească a creștinilor pentru postul care va veni. Îngrijindu-se de cele ale trupului, Biserica îi obișnuiește treptat pe credincioși cu practica postirii, permițându-le, totuși, să se întărească pentru cele 40 de zile în care se vor osteni cu produse din lapte, ouă și pește. Albul acestor alimente simbolizează haina luminoasă a postului pe care urmează să-l începem.

Postul Mare este precedat de o săptămână pregătitoare, de trecere, numită Săptămâna brânzei sau Săptămâna albă. Aceste denumiri vin de la faptul că în toate cele 7 zile premergătoare Postului Mare se mănâncă brânză, lapte, ouă și pește, inclusiv miercuri și vineri.

O altă particularitate a acestei perioade este și faptul că în zilele de miercuri și vineri nu se săvârșește Sfânta Liturghie, fiind zile aliturgice.

Sâmbăta Cuvioșilor

Sâmbăta Săptămânii brânzei ne aduce exemplul asceților care au fost postitori prin excelență și care ne arată prin viața lor cum să parcurgem drumul anevoios al postului. Această sâmbătă este numită a asceților sau a cuvioșilor pentru că acum Biserica ni-i pune înainte „pe toți bărbații și femeile care, prin multe nevoițe și ostenele, au trăit cu cuvioșie. Aceasta pentru ca, prin pomenirea lor și a luptelor lor, să ne facă să intrăm cu mai mult curaj în marea luptă a postului. Având ca pildă și călăuză viața lor și dobândind sprijinul și ajutorul lor, vom putea fi gata pentru luptele cele duhovnicești, mai cu seamă când ne gândim că și ei au avut aceeași fire ca și noi” (Sinaxar, Sâmbăta Lăsatului sec de brânză). Astfel, asceții sunt o pildă pentru noi care ne pregătim să parcurgem

perioada Postului Mare, cel mai important timp duhovnicesc din cursul anului bisericesc.

Duminica Iertării

Ultima zi din Săptămâna Brânzei se numește „Duminica Iertării”, arătând astfel râvna de a dobândi iertarea Domnului, o temă centrală a Postului Mare. La Vecernia de duminică seara, toți credincioșii își cer iertare unul altuia și astfel începe Postul Mare. Duminica Iertării se mai numește și „Duminica lăsatului sec de brânză”, căci pentru creștinii evlavioși aceasta este ultima zi dinainte de Paști în care mai pot consuma produse lactate și ouă. Peștele, vinul (băuturile alcoolice) și uleiul (orice fel de grăsimi vegetale) nu sunt nici ele permise în majoritatea zilelor din Postul Mare. Ziua de după Duminica lăsatului sec de brânză se numește Lunea albă sau Lunea curată, pentru că toți credincioșii și-au cerut iertare, ca să înceapă Postul Mare cu inima curată. ❖

Rugăciunea în comun a dreptmăritorilor creștini

Răbdarea necazurilor devine o scară către cer, o expresie a nevoinei noastre ascetice; iar călăuza permanentă a vieții creștine (ascetice și mistice) este rugăciunea. Prin rugăciune, omul se unește tainic (iubitor și înțelegător) cu Dumnezeu, se descoperă pe sine smerit, având nădejdea doar în Dumnezeu (și nu în puterile lumești limitate). Prin rugăciune, omul se pregătește pentru întâlnirea cu Mântuitorul Hristos prin Sfintele Taine și tot prin rugăciune o și întreține. Rugăciunea și răbdarea necazurilor sunt cea mai la îndemână cale de apropiere de Dumnezeu.

Rugăciunea în comun a dreptmăritorilor creștini este sămânța și rodul iubirii dintre oameni. Rugăciunea comunitară este condusă de un trimis al lui Dumnezeu, de un om sfințit de El, ca să stimuleze iubirea între oameni și pe cea dintre oameni și Dumnezeu. Preotul are și această harismă și misiune în Biserică. De aceea, prin prezența și prin lucrarea sa, preotul este un organ al harului divin. ❖

Ieromonah Adrian Făgețeanu

SFINȚII CUVIOȘI IOAN CASIAN ȘI GHERMAN DIN DOBROGEA

Sfinții Ioan Casian și Gherman s-au născut din părinți străromâni în părțile Casimcei din nordul Dobrogei, pe atunci Sciția Mică, în preajma anului 360. Părinții și strămoșii lor erau creștini de multe generații și de aceea Sfinții au primit de mici o educație creștină. Ei au rămas legați sufletește pentru toată viața.

Sfinții Ioan Casian și Gherman au făcut împreună și studii mai înalte căci, având deosebită istețime a minții și multă osârdie spre înțelepciune și spre dumnezeieștile cărți, au citit, mai întâi, toată filosofia greacă și au cunoscut desăvârșit, pe cât se poate, și tainele dumnezeieștii credințe.

Din dragoste pentru Hristos, Căruia au vrut să-și dăruiască toată ființa lor, s-au hotărât să îmbrățișeze viața monahală, intrând într-o mănăstire din Dobrogea la o vârstă tânără. Acolo și-au făcut ucenicia, primind învățăturile care stau la temelia sporirii duhovnicești.

Auzind ei de viața înaltă a pustnicilor care trăiau în Răsărit, au avut o mare dorință să-i vadă și, primind binecuvântare, cei doi au mers mai întâi într-o mănăstire din Betleem, în Palestina, de unde au pornit, în anul 385, în căutarea de modele vii de sfințenie.

După câțiva ani cei doi prieteni se îndreaptă spre pustiurile Egiptului, unde trăiau mulți monahi cu viață aleasă, pentru a primi de la ei cuvinte de învățătură și a le urma nevoințele duhovnicești. În Egipt cei doi prieteni intră într-o mănăstire din pustia Schitului și se dau pe sine la ascultare și la toată monahiceasca osteneală.

Voind apoi să primească și mai mult folos de la Sfinții Părinți ai pustiei, străbat, în două rânduri, locurile și oamenii cei mai de seamă din pustietățile Egiptului: Schitul, Tebaida, Nitria și altele. Călătoriile lor au ținut până aproape de șapte ani fiecare. Au putut întreba și aduna astfel cuvinte, mărturisiri, descoperiri fără pereche, din viațelor mai mari oameni înduhovniciți din vremea aceea.

Pe la anul 400 ajung la Constantinopol, unde ascultă cuvintele Sf. Ioan Gură de Aur și unde însuși marele arhiepiscop îl hirotonește pe Sf. Gherman preot, iar pe Sf. Casian diacon, rânduindu-l pe acesta păzitor al sfințelor vase și bunuri ale Bisericii.

În anul 403, Sf. Gherman participă la Sinodul de la Stejar ca apărător al Sf. Ioan Gură de Aur, iar în anul 405, împreună cu Sf. Ioan Casian, duce papei

În ziua de 29 februarie (28 februarie în anii nebisecți), Biserica Ortodoxă face pomenirea a doi sfinți străromâni: Cuvioșii Ioan Casian și Gherman, ambii originari din Dobrogea. Pentru viața lor virtuoză și pentru lucrarea lor, Sfântul Sinod a hotărât, în anul 1992, înscrierea lor în sinaxarul sfinților români.

Inochentie, la Roma, o scrisoare a clerului și poporului dreptcredincios din Constantinopol, tot în apărarea Sf. Ioan Gură de Aur, care în anul 404 fusese surghiunit, a doua oară, murind la Comane în anul 407.

Sf. Ioan Casian a scris mult despre Cuv. Gherman, în cartea sa „Convorbiri cu Părinții din Pustie” numindu-l „Sf. Părinte Gherman”. Tot Sf. Ioan Casian ne-a păstrat, în scrierile sale, cuvinte duhovnicești ale Sf. Gherman, care, de atunci și până azi, hrănesc sufletele căutătorilor de Dumnezeu și de desăvârșire creștină.

Chip de mare dascăl în tainele și căile desăvârșirii ortodoxe, model de viață curată și de nevoitor în post și rugăciune neîncetată, Sf. Gherman a trecut în Împărăția dreptilor la Roma, între anii 405-415, fiind mult plâns de împreună-nevoitorul său de o viață, Sf. Ioan Casian.

Pe la anul 415, Sf. Ioan Casian, deja preot, se statornicește la Marsilia, unde întemeiază două mănăstiri, una pentru

călugări și alta pentru călugărițe. Tot aici, la cererea unor episcopi din Galia, Sf. Casian a scris două cărți: „Așezămintele vieții de obște a călugărilor”, care privește mai ales viața cea din afară a monahilor și curățirea lor de patimi, și „Convorbiri cu părinții pustiei”, care privește mai ales viața lăuntrică a monahilor.

Ultima lucrare, „Despre întruparea Domnului, împotriva lui Nestorie”, apărută în anul 430, la cererea arhidiaconului Leon, viitorul Papă Leon cel Mare, va fi unul dintre mijloacele pregătitoare ale viitorului Sinod al III-lea Ecumenic de la Efes.

Sfântul a fost apreciat în Occident atât în timpul vieții sale, cât și după moartea sa. Operele sale au fost folosite de mulți episcopi ai Romei, însuși Papa Grigorie cel Mare folosindu-se în mod curent de operele sfântului dobrogean. Sf. Cuv. Ioan Casian trece la Domnul în jurul anului 435, fiind prăznuit de Biserica Răsăriteană la 28/29 februarie, iar de Biserica Apuseană la 23 iulie. ✕

PROGRAMUL BISERICII ȘERBAN VODĂ ÎN PERIOADA 23 FEBRUARIE - 2 MARTIE 2025

ZIUA	ORA	SLUJBE/activități
Duminică 23.02	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica Înfricoșătoarei Judecăți (a Lăsăturii sec de carne) Utrenia, Sf. Liturghie
Miercuri 26.02	17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Sfântul Maslu (Zi aliturgică)
Vineri 28.02	17 ⁰⁰ -19 ⁰⁰	Vecernie, Acatist (Zi aliturgică)
Sâmbătă 01.03	07 ⁰⁰ -09 ³⁰	Sfânta Liturghie, Parastas cu pomenirea celor adormiți (Sâmbăta Sfinților Cuvioși)
Duminică 02.03	08 ⁰⁰ -12 ⁰⁰	Duminica Izgonirii lui Adam din Rai (a Lăsăturii sec de brânză) Utrenia, Sf. Liturghie

SFÂNTA FOTINI, SAMARINEANCA PURTĂTOARE DE LUMINĂ

Calendarul ortodox amintește în data de 26 februarie despre sfârșitul martiric în timpul persecuției împăratului roman Nero (54-68) al Sfintei Mucenițe Fotini, femeia samarineancă ce are consacrată și o duminică din an ce îi poartă numele, în cea de-a V-a săptămână după Sfintele Paști.

Sfântul Ioan Teologul descrie în Evanghelia sa dialogul dintre Mântuitorul Hristos și o femeie samarineancă, înscriind-o pe această istorie. După două milenii, cel puțin o dată în an, lumea creștină amintește de cea care a vorbit cu Mesia lângă fântâna lui Iacov din cetatea Sihar, în Samaria. Relatarea convorbirii lui Iisus cu femeia samarineancă este unul dintre cele mai frumoase și pedagogice momente biblice.

Convorbirea cu Mântuitorul îi schimbă viața

După dialogul despre iudei și samarineni, despre apa ce potolește setea trupească și „izvorul de apă curgătoare spre viața veșnică”, femeia îl mărturisește, fără a-L recunoaște: „Știm că va veni Mesia, Care se cheamă Hristos, când va veni, Acela ne va vesti nouă toate” (Ioan 4, 25). Iar Omul din fața ei Se descoperă: „Eu sunt, Cel ce vorbesc cu tine”. După ce dialogul încetează, femeia merge la ai săi și devine mărturisitoare: „Veniți de vedeți un om care mi-a spus toate câte am făcut. Nu cumva acesta este Hristosul?” (Ioan 4, 29). Samarineanca L-a descoperit pe Hristos pentru că s-a arătat dispusă să-L asculte. Iar descoperirea i-a fost de folos pentru că nu a ținut-o pentru sine, ci a împărtășit-o semenilor.

Ea va deveni misionară creștină. Tradiția spune că și familia ei va fi vestitoarea cuvântului Domnului și va suferi torturi pentru credința lor. Părintele Dumitru Stăniloae ne spune că Domnul „știa dinainte pe cine alege pentru misiunea pe care i-a încredințat-o. Știa ce posibilități sunt în această femeie”.

Femeia care s-a învrednicit a vorbi cu Domnul și a-L propovădui celor de alt neam primește, peste veacuri, lauda

creștinilor. Sfântul Chiril observă chiar înțelepciunea mărturiei sale din cetate: „O, ce schimbare minunată! O, ce tărie cu adevărat mare și demnă de Dumnezeu! Ce minune negrăită, străvezie! Cea care nu înțelegea la început nimic din cele spuse devine un maestru în cuvinte și introducătoare în taine.”

Iar Fericitul Augustin ne îndeamnă să vedem prin această femeie „chipul Bisericii”, care „vine de la străini, căci Biserica trebuia să vină dintre neamuri, care sunt străini de neamul iudeilor”. Mărturia ei din cetatea Sihar a avut loc la începutul propovăduirii Mântuitorului, așadar după anul 30 al erei creștine. Pătimirea sa în timpul persecuției lui Nero, aproximativ trei decenii mai târziu, dovedește o convertire autentică în urma întâlnirii cu Domnul.

Dacă în Sfânta Scriptură o regăsim fără nume – samarineanca - Tradiția bisericească i-a consemnat viața după întemeierea Bisericii. Samarineanca devine Fotini. Apostolii sau ucenicii lor o vor fi botezat, dându-i un nume creștin ce înseamnă tocmai „cea luminată”. Pentru propovăduirea sa, Biserica o numără între sfinții cei „întocmai cu Apostolii”.

Martiriul Sfintei Fotini și a familiei sale

În cea de-a doua parte a vieții, după sfârșitul mucenicesc al Sfinților Apostoli Petru și Pavel, o regăsim pe Fotini în cetatea Cartagina, împreună cu fiul său mezin, Iosie, propovăduind cuvântul lui Dumnezeu. Victor, fiul cel mare, soldat în armata romană, va fi numit comandant militar al cetății Attalia, azi Antalya, Turcia. De acolo este chemat de împăratul Nero în Italia pentru a-i prinde și pedepsi pe creștini. Sebastian, un alt oficial roman, cunoscându-l că este creștin, l-a îndemnat să se supună poruncii imperiale și să-și anunțe mama și fratele mai mic să nu mai propovăduiască pe Hristos în locuri publice. Pentru ispitirea prietenului său, Sebastian a rămas orb și mut vreme de trei zile, iar în cea de-a patra zi a exclamat: „Dumnezeul creștinilor este singurul Dumnezeu adevărat!” După ce s-a botezat împreună cu întreaga sa casă, și-a recăpătat și vederea.

Tradiția consemnează faptul că, în anul 63, Victor, prietenul său Sebastian, mama sa Fotini și fratele său Iosie se aflau la Roma, propovăduind învățătura creștină.

Numele lui Victor a fost schimbat, prin arătare dumnezeiască, în Fotin, vădindu-i-se misiunea de luminător, asemenea mamei sale. Împreună cu ei, pe străzile Romei propovăduiau cele cinci surori ale samarinecei Fotini, pe care aceasta le convertise: Anatola, Fota, Fotis, Paraschevi și Chiriachi. Cu toții s-au înfățișat lui Nero, mărturisind fără tăgadă pe Mântuitorul. Împăratul poruncește să le fie zdrobite articulațiile degetelor, dar în timpul torturii creștinii nu au simțit durere, mâinile rămânându-le nevătămate. Atunci Fotin, Iosie și Sebastian au fost orbiți și aruncați în temniță, iar Fotini împreună cu surorile sale au fost închise sub supravegherea fiicei lui Nero, Domnina. În închisoare, Fotini a convertit pe Domnina împreună cu toți servitorii ei, și chiar pe un vrăjitor ce-i adusese mâncare otrăvită. Trei ani mai târziu, Fotin, Iosie și Sebastian au fost găsiți în temniță propovăduind pe Dumnezeu. Își recăpătaseră vederea și convertiseră întreaga închisoare. După o nouă serie de chinuri, au primit cu toții sfârșit mucenicesc, în anul 66, samarineanca Fotini fiind ultima sacrificială.

Sfânta cea întocmai cu Apostolii

În locul în care Mântuitorul a stat de vorbă cu femeia samarineancă, împăratul Iustinian cel Mare a zidit o biserică, chiar pe locul Templului de pe muntele Garizim. Ruinele ei, după ce a fost dărâmată de perși și de alți dușmani ai Bisericii, se văd și astăzi. Foarte aproape de locul întâlnirii Mântuitorului cu femeia samarineancă s-a ridicat o biserică, pe ruinele uneia construite de cruciați, în urmă cu opt sute de ani. Începând cu anii 1992-1993 s-a înălțat o catedrală.

Mântuitorul Hristos dorește să devenim misionari ai Lui, asemenea femeii samarinece, care nu se bucura nici de prestigiu, nici de respectul altora, dar care arată că Domnul poate schimba viața oamenilor. Fericiti sunt cei care, urmând astfel de exemple, găsesc bucuria întâlnirii cu Domnul prin mărturisirea pe care o împlinesc în viața lor, devenind apostoli, cum a fost Fotinia cea luminată și luminătoarea altora, după întâlnirea ei cu Domnul.

Numele grecesc Fotini are corespondent în mai multe limbi: slavonă (Svetlana), latină (Lucia), franceză (Clair), spaniolă (Clara), română (Luminița). ✿